

Inledning

Med detta nummer av *Sjuttonbundrat*, under delvis ny redaktionssammansättning, vill vi nordiska redaktörer samlat tacka professor David Dunér för hans utomordentliga insatser för tidskriften under sina sex år vid rodret. Under hans ledning blev *Sjuttonbundrat* en samordnad nordisk tidskrift med internationell betydelse. My Helsing, historiker vid Uppsala universitet, fortsätter härmed hans givande redaktionella samarbete och format. Den språkliga mångfalden kommer fortsatt bejakas och *Sjuttonbundrat* kommer fortsätta utkomma som tryckt årsbok, samtidigt som de digitala versionerna ska hållas à jour med dagens vetenskapliga krav. En fysisk upplaga i tilltalande format är väsentligt för tidskriftens synlighet och läsvärde. Men att artiklarna även ska finnas sökbara och tillgängliga att läsa på nätet inom ett år är en självklarhet.

Sjuttonbundrat ska därmed förhoppningsvis förbli vad den har varit under David Dunérs ledning, nämligen Nordens främsta forum för tvärvetenskapliga samtal med relevans och aktualitet. Genom sin kronologiska avgränsning tror vi att korsbefrukning mellan olika fält underlättas, men utan alltför snäva teoretiska eller metodologiska perspektiv. Skribenterna får därmed fortsatt avgöra tidskriftens inriktning. Detta genom sakkunniggranskade artiklar från forskningsfronten, essäer samt en välfylld recensionsavdelning för bildning och inspiration. Genom arbetet med artiklar och anmälningar, och i ett sista led här, genom spridningen av årsboken, vill vi stimulera utbytet mellan nordiska forskningsbedrifter.

Förhoppningsvis kommer ni vara eniga med redaktionen om denna årsboks mångfald och perspektivrikedom. Historieprofessor MÁR JÓNSSON (Reykjavík) dokumenterar i sin artikel ett grundligt empiriskt arbete i olika nordiska arkiv som jämför lagstiftningen kring arvsskiften. Historikern SOFIA GUSTAFSSON (Helsingfors) ger oss inblick i kunskapsöverföringen av byggnadstekniker i skärningspunkten mellan det civila och militära, utifrån fästningsbygget Sveaborg. En annan typ av kunskapsöverföring mellan nordiska länder visar professorn i dans-

vetenskap ANNE FISKVIK (Trondheim) i sin artikel om Martin Nürenbach, artist och akrobat tillhörande de resande sällskap som präglade 1700-talets scenkonst. Litteraturvetaren SIMONA ZETTERBERG GJERLEVSEN (Aarhus) tar sig an frågan om romanens uppkomst utifrån en jämförelse med folkboken, en äldre form av underhållningslitteratur. Därtill bidrar professor emeritus Sven Björkman med insiktsfull och underhållande läsning om den västerbottniske prästen Pehr Stenbergs dagbok. Detta nummer av årsboken innehåller även som vanligt recensioner av aktuella nordiska avhandlingar och nyutkommen litteratur som berör 1700-talet.

Sammantaget spänner årets artiklar över så skilda fält som juridik, teknik, scenkonst, fakta och fiktion. Gemensamt är de nordiska inslagen, som ju också är *Sjuttonhundratals* signum. Gustafssons fästningstekniker vid Sveaborg flyttade runt Östersjön där deras kunskap och krafter behövdes, och rapporterade kontinuerligt från Helsingfors till centralmakten i Stockholm. Fiskviks Martin Nürenbach uppträdde i Stockholm, Viborg och Christiania, och ansökte om kungligt privilegium i Köpenhamn för tillstånd att uppföra danska komedier. Már Jónssons jämförelse mellan de fem nordiska länderna är givet i detta sammanhang, och inkluderar förtjänstfullt Färöarna, som ofta glöms bort som en del av Norden. Zetterberg Gjerlevsen ger oss större förståelse för den tidiga danska romanen genom att belysa den ur ett skandinaviskt och internationellt perspektiv.

Redaktionen önskar trevlig läsning och välkomnar bidrag till kommande nummer!

Paris/Åbo/Tromsø/København/Reykjavík
My Hellsing, Johanna Ilmakunnas, Per Pippin Aspaas,
Søren Peter Hansen och Hrefna Róbertsdóttir